

نقش قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران بر امنیت اجتماعی کشور

www.ketab.ir

محمد حسن صبوری

علیرضا سیرجانی

تابستان ۱۳۹۵

سرشناسه	:	صبوری، محمدحسن، ۱۳۴۵ -
عنوان و نام پدیدآور	:	نقش قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران بر امنیت اجتماعی کشور/ تألیف محمدحسن صبوری، علیرضا سیرجانی؛ مدیر اجرایی مهدی مهدوی زاده؛
مشخصات نشر	:	تهران: دانشکده علوم و فنون فارابی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۸۲ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۳۷۶-۴۰-۹
موضوع	:	قدرت (علوم اجتماعی) - ایران
شناسه افزوده	:	سیرجانی، علیرضا، ۱۳۴۷ -
شناسه افزوده	:	دانشکده علوم و فنون فارابی
رده بندی کلاسیک	:	JC ۱۳۹۵۳۳۰ ۲۷نص
رده بندی دیویی	:	۳۰۹۵۵/۳۰۳
شماره کتابخانه	:	۴۲۸۰۴۹۷

انتشارات دانشکده علوم و فنون فارابی

نام کتاب: نقش قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران بر امنیت اجتماعی کشور

تألیف: محمدحسن صبوری - علیرضا سیرجانی

ویراستار علمی: مجید درفش

مدیر اجرایی: مهدی مهدوی زاده

صفحه آرا: جواد یعقوبی

طرح جلد: حسین باقری

تاریخ انتشار: تابستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول

تمامی حقوق اعم از چاپ، تکثیر و نسخه برداری برای ناشر محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

تلفن ناشر: ۲۹۹۴۲۶۵۸ - صندوق پستی: ۴۵۷۳-۱۹۳۹۵

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	مقدمه
۱	فصل اول: کلیات
۲	اهمیت و ضرورت
۴	ضرورت
۶	پیشینه
۱۰	تبیین و بررسی مفهوم جنگ نرم در اندیشه سیاسی مقام معظم رهبری
۱۲	راهبردهای ارتقاء قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران در جهان اسلام
۱۴	تبیین جامعه‌شناختی مؤلفه‌های قدرت نرم اسلام
۱۶	نقش قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران در مقابله با جنگ نرم
۱۷	مؤلفه‌های امنیت سیاسی و اجتماعی در شیو چشم‌انداز ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران
۱۹	تولید قدرت نرم در گفتمان انقلاب اسلامی
۲۱	تعاریف متغیرها
۲۵	فصل دوم: ادبیات و مبانی نظری
۲۵	قدرت نرم
۳۴	احساس منافع مشترک
۳۵	احساس ارزش‌های مشترک
۳۵	جایگاه گروهی
۳۵	الگو پردازی
۳۶	قدرت سخت
۳۷	قدرت هوشمند
۳۸	سطوح قدرت نرم
۳۹	منابع قدرت نرم
۳۹	ابزارهای قدرت
۴۰	فرهنگ
۴۳	سیاست

۴۴	اقتصاد
۴۵	اهداف کاربرد قدرت نرم
۴۵	کسب منفعت
۴۶	تأمین مصلحت
۴۷	حفظ و گسترش سلطه گری
۴۹	بالا رفتن هزینه استفاده از قدرت سخت
۵۰	نتایج ناشی از اعمال قدرت نرم
۵۱	تولید رضایتمندی، تولید اعتماد، تولید اعتبار، تمکین
۵۲	ابزارهای قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران
۵۶	ابزارهای به کارگیری قدرت نرم پیامبر اعظم (ص)
۶۲	عوامل افزایش قدرت نرم
۶۴	آسیب‌های قدرت نرم
۶۵	منابع فرهنگی قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران
۶۶	شاخص‌های فرهنگی قدرت نرم
۶۸	شاخص‌های کارکردی قدرت نرم
۷۰	ویژگی‌های قدرت نرم
۷۲	ویژگی‌های ممیزه انقلاب اسلامی در احاطه قدرت نرم
۷۵	مؤلفه‌های قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران
۸۶	تهدیدات قدرت نرم
۸۸	جایگاه قدرت نرم در تاریخ و فرهنگ باستان
۸۸	قدرت نرم در چین باستان
۸۹	قدرت نرم در یونان باستان، ایران و مصر
۹۰	جایگاه قدرت نرم در دوران اخیر
۹۳	پیشینه قدرت نرم
۹۵	پیشینه قدرت نرم انقلاب اسلامی ایران
۹۷	قدرت نرم از دیدگاه امام خمینی (ره)
۹۹	خاستگاه قدرت در اسلام
۱۰۰	شاخصه‌های قدرت نرم پیامبر اعظم (ص)
۱۰۵	حدود و ثغور قدرت در اسلام

۱۰۶	ریشه‌های فکری و اعتقادی کسب قدرت
۱۰۷	جنگ نرم از دیدگاه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)
۱۰۹	شاخصهای جنگ نرم از دیدگاه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)
۱۱۲	اهداف جنگ نرم از دیدگاه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)
۱۱۴	ویژگی‌های مهم و اثرگذار در حوزه جنگ نرم
۱۱۶	عرصه‌های تأثیر تهدید نرم
۱۲۰	روش‌های عملی جنگ نرم
۱۲۲	تاکتیک‌های جنگ نرم
۱۲۲	نقاط افتراق تهدیدات سخت و نرم
۱۲۳	امنیت
۱۲۶	امنیت اجتماعی
۱۳۶	دیدگاه‌های امنیت اجتماعی
۱۳۷	تبارشناسی امنیت اجتماعی
۱۴۰	امنیت از منظر صاحب‌نظران برجسته
۱۴۲	امنیت اجتماعی و مفاهیم مشابه
۱۴۵	انواع امنیت
۱۴۶	جایگاه امنیت اجتماعی
۱۴۶	رویکردهای امنیت
۱۴۸	جامعه‌شناسی امنیت
۱۴۹	ناامنی اجتماعی
۱۵۰	بسترهای اجتماعی و فرهنگی در جنگ نرم
۱۵۹	مدل مفهومی
۱۶۱	فصل سوم ۱۶۱ نتیجه‌گیری
۱۶۱	اعتقادات دینی منجر به افزایش ضریب امنیت اجتماعی کشور می‌شود
۱۶۲	مبانی ارزشی نظام ج.ا.ا. منجر به افزایش ضریب امنیت اجتماعی کشور می‌شود
۱۶۲	رهبری انقلاب منجر به افزایش ضریب امنیت اجتماعی کشور می‌شود
۱۶۳	قدرت نرم ج.ا.ا. منجر به افزایش ضریب امنیت اجتماعی کشور می‌شود
۱۶۵	منابع و مآخذ
۱۶۵	منابع دینی

۱۶۸	کتاب تألیفی و ترجمه‌ای
۱۷۵	مقالات
۱۸۰	روزنامه‌ها
۱۸۰	منابع لاتین
۱۸۲	سایت فارسی
۱۸۲	سایت لاتین

موضوع قدرت نرم به عنوان یک واژه در علم سیاست از زمان قدیم مطرح بوده است. در تقسیم‌بندی‌های مختلف، از قدرت نرم در برابر قدرت سخت به عنوان قدرت روحی در مقابل قدرت جسمی و یا قدرت معنوی در مقابل قدرت مادی یا فیزیکی در مقابل غیرفیزیکی یا محسوس در مقابل نامحسوس یاد می‌شود. قدیمی‌ترین مدرک درباره قدرت نرم به دوران کنفوسیوس بر می‌گردد، این فیلسوف چینی، قدرت سخت را به دندان و قدرت نرم را به زبان تشبیه می‌کند.

با ظهور دین، به ویژه اسلام و گسترش سریع آن‌ها در جهان، نقش قدرت نرم، برجسته‌تر شد و تبدیل به یک عامل سرنوشت‌ساز شد. اسلام نه بر اساس قدرت سخت بلکه با تکیه بر قدرت نرم گسترش یافت. از قرن شانزدهم و شکل‌گیری اندیشه‌های مادی در غرب، مظهر قدرت‌مندی، قدرت سخت قرار گرفت و قدرت نرم، قدرت سخت را پشتیبانی می‌کند. اسرار حمید مولانا برای اولین بار به تبیین واژه قدرت نرم پرداخت. مولانا قدرت را به بخش ملموس و ناملموس تقسیم می‌کند. منبع قدرت ناملموس (نرم) را دین، ارزش، ایدئولوژی و دانش، و قدرت سخت یا ملموس را منابع طبیعی، جمعیت، ثروت و ابزار نظامی و جنگی معرفی می‌کند. معمولاً یکی از ویژگی‌های انقلاب‌های بزرگ، تبعیض برقرار دادن دیگر جوامع بشری است عمدتاً انقلاب‌های بزرگ همانند انقلاب روسیه، انقلاب چین منشأ تحولات فکری، فرهنگی و سیاسی در دیگر جوامع هستند. این تأثیرگذاری انقلاب‌ها بر دیگر کشورها و ملت‌ها به معنای تولید قدرت نرم برای کشوری است که در آن، انقلاب به وقوع پیوسته است. با توجه به تعریف قدرت که توانایی نفوذ در رفتار دیگران برای نتیجه مطلوب است، قدرت نرم بر جذابیت و کشش مبتنی است و از طریق جذابیت‌های فرهنگی و ایده‌های سیاسی صورت

می‌گیرد. اگرچه ابعاد و تحول جنگ نرم را در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، امنیتی و حتی مدیریتی می‌توان به‌خوبی مشاهده کرد، اما حوزه مانور جنگ نرم در عرصه فرهنگی وسیع‌تر است. از این‌رو، کشورهایی که اتفاقاً از فرهنگ غنی برخوردارند و فرهنگ و ارزش‌های آن‌ها علت موجه اقتدارشان محسوب می‌شود، همواره مورد تهاجم فرهنگ و جنگ نرم در این عرصه قرار دارند. به همین دلیل انقلاب‌هایی که دارای ماهیتی فرهنگی باشند، همانند انقلاب اسلامی، درواقع تابلوی تمام‌نمای قدرت نرم خواهند بود.

رفوع انقلاب اسلامی در ایران، قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران را به‌صورتی خاص افزایش داد. انقلاب اسلامی با ایدئولوژی اسلامی و مخاطب قرار دادن بیش از یک میلیون مسلمان در بیش از پنجاه کشور جهان و با آرمان الهی سعادت نوع بشر در کره زمین، تمامی انسان‌های آزاده و آزادی‌خواه، محرومان، مستضعفان و عدالت‌خواهان را مخاطب قرار داد. امروز بالندگی و استمرار حرکت انقلاب اسلامی در ایران و جهان حاکی از ابعاد قدرت نرمی است که امام (ره) بازآفرینی کردند. به‌یقین باید گفت که ماهیت، اهداف و خاستگاه قدرت نرم تولیدشده توسط حضرت امام (ره) و انقلاب اسلامی متفاوت از نوع قدرت نرم غربی است، نکته‌ای که انقلاب اسلامی را حتی از انقلاب‌های بزرگ جهانی متمایز ساخته، بنابراین دغدغه محقق در نیل به اهداف ایجاد شده، حصول اطمینان از دستیابی به اهداف واقعی و اولویت‌دار در نتیجه‌گیری این فعالیت تحقیقاتی است.